

Niet deelnemen aan registratie antibioticagebruik, geen optie

Tekst: Franky De Letter

Beeld: MCC Vlaanderen en FDL

Eerder dit jaar konden we melden dat 2017 het meest succesvolle jaar sinds het vooropstellen van de reductiedoelstellingen inzake het antibioticagebruik bij dieren in België was. Tot nog toe echter hield de melkveehouderij – en bij uitbreiding de gehele rundveesector – zich afzijdig. Dat verandert per 1 oktober 2018.

Hoewel 2017 een goed 'reductiejaar' met betrekking tot het antibioticagebruik bij dieren was, scoort België in deze nog steeds ondermaats t.o.v. haar belangrijkste EU-partners. Onze Duitse en Nederlandse collega's evolueren hier sneller. België moet, zeker wat de reductie van het totale antibioticagebruik bij dieren aangaat, de komende jaren dan ook een tandje bijsteken.

Al in 2017 werd in de versie 9 van het IKM-lastenboek bepaald dat ook de melkveehouderij met de registratie van het antibioticagebruik moest starten en wel per 1 januari 2018. "Vanaf 1 oktober 2018 is het echter menens, want na een overgangperiode van enkele maanden zullen melkveehouders die zich niet registreerden geen IKM-certificaat meer ontvangen en dus geen melk meer kunnen leveren aan hun koper", zegt hoofd Buitendienst en Certificatie MCC, Koen Lommelen (KL).

- Zijn er specifiek voor de Vlaamse melkveehouderij exacte gegevens bekend met betrekking tot het antibioticagebruik?

KL: "Op dit moment niet, neen. Maar we weten dat het in de melkveehouderij voor nagenoeg 75 procent toedieningen in het kader van de uiergezondheid betreft, voornamelijk mastitis- en droogstandspreparaten dus. Welnu, als we de verbruikscijfers van die producten op groothandelniveau nagaan, dan wordt een tendens duidelijk die toelaat te stellen dat de melkveehouderij als sector vandaag nog nauwelijks heeft bijgedragen aan de reductie van het antibioticagebruik in de veehouderij. Voor alle duidelijkheid: dat is tot op vandaag op zich ook nooit een issue geweest. In tegenstelling tot de varkens- en pluimveehouderij is er in de melkveehouderij vooralsnog immers geen wettelijke verplichting vanuit de Overheid ingesteld tot het registreren van het antibioticagebruik."

Koen Lommelen: "Na een overgangperiode van enkele maanden zullen melkveehouders die zich niet registreerden geen IKM-certificaat meer ontvangen en dus ... geen melk meer kunnen leveren aan hun koper. Niet participeren is dus geen optie."

Timing AB Register melkvee

- Stap 1** vanaf 01/09/2018 Dierenartsenpraktijken kunnen zich registreren
- Stap 2** 10/09/2018 Alle producenten worden geïnformeerd door IKM
- Stap 3** vanaf nu tot 30/09/2018 Producent geeft akkoord op MCC-portaal
- Stap 4** vanaf 01/10/2018 Producent kan zich aanmelden op AB-register
- Stap 5** vanaf 01/10/2018 Registraties zijn mogelijk door de dierenarts ←

- Zal ook de melkveehouderij weldra verplicht worden om het antibioticagebruik te reduceren?

KL: "Ik zou zowel de melkveehouders als hun dierenartsen bij deze alvast willen waarschuwen dat, indien de veehouderij de 50%-reductiedoelstelling van het totale antibioticagebruik niet zal halen tegen 2020, mag worden verwacht dat de overheid de sectoren afzonderlijk met de vinger zal wijzen. Dan zal er ook bij melkvee – al zijn die bedrijven uiteraard niet de grootverbruikers – een stukje antibioticaverbruik moeten worden gereduceerd. De zuivelketen beseft dan ook dat de melkveehouderij niet langer kan achterblijven en dus dat we alvast het antibioticagebruik in kaart moeten brengen."

- Gaat dat op dezelfde manier gebeuren als bij de varkens en kippen, via het AB Register?

KL: "De landbouworganisaties hebben inderdaad geoordeeld die weg verder te bewandelen. En dit, ik beklemtoon het andermaal, ondanks het feit dat de wetgeving de melkveehouderij niet verplicht om het antibioticagebruik te registreren. Laat het duidelijk zijn dat dit de rundveehouderij hoe dan ook in de toekomst staat te wachten. Zolang wil de zuivelketen echter niet wachten. Begin dit jaar sloegen de drie kwaliteitslastenboeken IKM, Belplume en Certus daarom de handen in elkaar met de oprichting van de VZW AB Register. Op zich is het AB Register een online databank waarin de dierenartsen alle verschaft en toegediende antibiotica moeten registreren. Dat geeft inzicht in het antibioticagebruik en is tegelijk een basis voor analyse en benchmarking. Dit alles met als doelstelling het antibioticagebruik effectief te verlagen en te optimaliseren."

Het AB Register werd al in 2014 opgericht vanuit de varkenshouderij. Die sector had dit nodig om de export naar Duitsland te kunnen blijven garanderen. In 2017 pikte ook Belplume er op in. Nu is het dus de bedoeling dat ook de Vlaamse melkveebedrijven vanuit AB Register een rapport zullen ontvangen met vermelding van het eigen verbruik aan antibiotica op dierdagbasis. Tegelijk zal men zien hoe dit verbruik zich verhoudt tot de situatie bij de collega-melkveeouders waarvan de gegevens anoniem verwerkt zijn als een benchmark."

- Kunt u de werking van het AB Register even concreet illustreren? Wat wordt er in de praktijk van zowel de dierenarts als de melkveehouder verwacht?

KL: "Het AB Register heeft twee portalen: één voor de boer/producent en één voor de verschaffer/dierenarts (zie figuur, red.). Het is aan de dierenarts om alle leveringen en behandelingen van en met antibiotica in het AB Register in te schrijven. De boer/melkveehouder van zijn kant is verplicht om die registraties te controleren en, indien nodig, fouten te signaleren."

AB Register melkvee

2 portalen:

Om het voor de melkveehouder eenvoudig te houden zullen we het AB Register voeden met alle bedrijfsgegevens van de betrokken melkveebedrijven die bij het MCC bekend zijn. Van de melkveehouder wordt in dit verband verwacht dat hij ons eenmalig op MelkNet (webportaal MCC) een volmacht geeft om zijn gegevens te synchroniseren."

- Wanneer moet de melkveehouder dat doen?

KL: "Dat kan hij al vanaf vandaag doen en dit uiterlijk tot en met 30 september, want per 1 oktober 2018 gaat de verplichte registratie van start. Vanaf 1 oktober zal de melkveehouder kunnen inloggen op het AB Register, de eerste keer met zijn beslagnummer. Hij zal dan een mail ontvangen met een log in. Zodra hij daarop klikt zal hij zijn vooraf ingevoerde bedrijfsgegevens te zien krijgen op het portaal van AB Register."

- En de dierenartsen...?

KL: "Die kunnen zich al sinds 1 september 2018 registreren bij het AB Register, voor zover ze nog niet eerder geregistreerd werden voor de varkens- en pluimveehouderij. Hoe dan ook moet de dierenarts zijn bedrijven/beslagen aanduiden. Bedoeling is dat elk verschaft product in de databank komt te staan uiterlijk de 7e dag van de maand na levering. Concreet: antibiotica geleverd in januari moeten uiterlijk per 7 februari geregistreerd zijn in het register. Deze registratie kan ofwel manueel, via een Excel in bijlage aan een mail of – en dat zal voor 90 procent van de producten het geval zijn – automatisch via de webservice van de software waarmee de dierenarts werkt."

- De implementatie is nakend begrijpen we. Waar verwacht u problemen? Waar zitten er eventuele knelpunten?

KL: "Ik verwacht dat het geheel vlot zal verlopen vooral omdat alles digitaal geregeld is en 95 procent van de melkveeouders waar we vanuit MCC en IKM mee te maken hebben digitaal bereikbaar en actief zijn. De 5 procent overige melkveeouders zullen wij, en ongetwijfeld ook de fieldmensen van de zuivelaars, een handje toesteken."

Begin september zullen we overigens ook rechtstreeks over deze zaak met onze melkveeouders communiceren. Maar nu toch al een warme oproep om zich te registreren bij het AB Register, zoals hier besproken. Wie als leverancier aan de slag wil blijven moet sowieso meedoen. Want na een overgangsperiode van enkele maanden zullen melkveeouders die zich niet registreerden immers geen IKM-certificaat meer ontvangen en dus ... geen melk meer kunnen leveren aan hun koper. Niet participeren is dus geen optie."